

Erindringer – Rudkøbing (Uddrag)

Rudkøbing var en dejlig lille by, i hvert fald for et barn, der kom fra en større provinsby, hvor der kun var gården og fortovet at lege på, i Rudkøbing var der både strand skov og park, alt sammen den første vidunderlige oplevelse af naturen – mærkeligt nok husker jeg kun forår og sommer, ikke en eneste erindring om efterår eller vinter.

Det begyndte egentlig ganske småt, vi boede på førstesalen, ovenover kaffe- og the forretningen, som far havde. Bagved var der en smal gård mellem forhus og et lille baghus. I gården var der en gynge, der legede vi, skomageren, der havde en butik ved siden af fars, havde seks børn, vi legede godt sammen, kun én gang erindrede jeg, at de pludselig ikke ville have mig med i legen, det var deres gynge. (...)

Lidt senere tog far og mor mig og Karen Rask med på udflugt. Da så jeg for første gang en skov, ikke alene en bøgeskov, men en lysning med fine hvide birkestammer, lysegrønt løv og skovbund med anemoner og bregner. (...)

Senere oplevede jeg den samme betagelse over forårsskoven, da vi med de hvide busser kørte gennem Nordtysklands skove, og gjorde holdt et øjeblik i en skov med de første anemoner og de første lysegrønne bøgeblade på de underste grene. Og om morgenen da vi stod på Kolding bakker sammen med de norske fanger og mellem bøgetræerne og så ud over Kolding fjord, og da vi nåede forlægningen i Sverige hvor vi opholdt os til krigen var forbi, oplevede vi igen foråret mellem klipper, søer og birketræer. Så stærkt kan et barns naturoplevelse, præge for hele livet, tror jeg.(...)

”Far, der er jo kun én vogn”, sagde jeg til min far, der stod på trappen foran vor butik, og løftede mig op så jeg bedre kunne se, når vognen kom kørende fra havnen op gennem byen over torvet, hvor vor ”Kaffe og The” forretning lå, og vognen kørte videre gennem menneskemasserne, der var stimlet sammen for at se den første bil, der kom til Langeland, og ud til Tranebjerg Slot. (...)

Ikke langt fra hvor vi boede, var der en sidevej, på den lå reberbanen, tovene til skibenes takkelage blev forarbejdet der, den lange bane med tovværket var for os børn spændende at se på. Ved siden af reberbanen lå pogeskolen, den sidste i Danmark, den havde til huse i et lille et-etages hus, og en ældre frøken ledede den. Det foregik i hendes stue, hvor en halv snes drenge og piger sad omkring et ovalt bord, og ”frøken” sad for den ene bordende med en trælineal i hånden og dirigerede foretagenet. Vi lærte bogstaverne i vor A.B.C. og tallene, og det gik meget godt, men vi

måtte ikke tale sammen, og det var svært for os at tie stille så længe, og så glemte vi det engang imellem – så kom straffen, et rødt tørklæde med hvide prikker, blev bundet om munden, og det var en stor skam, og efter skoletid kom så det allerværste, man blev fulgt undervejs af de andre der råbte ”æv” og man gik der alene på den anden side af vejen, og følte sig ulykkelig og forladt, og vejen ti gange længere end ellers. (...)

Den rigtige skole lå i nærheden af torvet, en stor rødstensbygning og i første klasse var vi mange seksårige, der oplevede det spændende at gå i en ”rigtig” skole. Der var morsomme fag som anskuelsesundervisning – mærkværdigt nok blev jeg nr. et, og senere måtte jeg – uforstående for mig selv – vige pladsen for en dreng og blive nr. to – han var antagelig dygtigere end jeg i regning. I nærheden af skolen, på et hjørne, blev den første biograf i Rudkøbing åbnet. Det var en stor oplevelse at se levende billeder. Det første jeg så var en dreng, der stjal en kanin, det var oprivende spændende. (...)

I dag føles det næsten som en middelalder, når man tænker på sådan en lille by, hvor den første auto var en sensation, hvor der endnu ikke var fjernsyn, radio, jetjagere, A-bombe og p-piller. (...)

Engang imellem kom der pakke til mig fra farmor, gaverne var altid vel overlagt, og jeg husker endnu den overvældende glæde, jeg følte da jeg trykkede den brune tøjabe ”Jumbo” ind til mig, og hvor mange gange holdt jeg den i mine arme, når jeg sov ind. Senere kom et fint etmandsspisestel med H. C. Andersens eventyr malet derpå, det holdt lige til børnebørnene, og H. C. Andersens eventyr blev læst højt mange aftener – de udvalgte, der egnede sig for børn – Store Klaus og lille Klaus var morsomme, fordi far og min onkel blev kaldt sådan i familien. Men lille Idas blomster og fyrstjet var nok de bedste dengang. (...)

Af overgangen til Odense husker jeg ikke noget, men den første dag i skolen i anden klasse var uforglemmelig. Der blev en jubel i klassen første gang jeg lukkede munden op, og de hørte mit syngende langelske sprog, men lærerinden var meget forstående og rar, og sagde, at det var kun den første tid, så ville jeg tale ligesom mine klassekammerater. Jeg levede mig hurtigt ind, og i huset hvor vi boede på anden sal, var der politibetjentens pigetvillinger, på alder med mig, som jeg legede med hele barndommen igennem til vi blev konfirmerede.